

Rekenkamer Zaanstad

Weesperstraat 105A
1018 VN Amsterdam

Gemeente Zaanstad
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus 2000
1500 GA Zaandam

datum 30 mei 2023
ons kenmerk RZ_23_016
behandeld door A. Kok
Cc -
onderwerp Aanbieding onderzoek *Ondersteuning volksvertegenwoordiging Zaanstad*
bijlagen PowerPoint Onderzoek *Ondersteuning volksvertegenwoordiging Zaanstad*
PBLQ - Factsheet Zaanstad
PBLQ - Overkoepelende rapportage

Geachte leden van de gemeenteraad,

In augustus 2022 zijn we gestart met het DoeMee-onderzoek [Ondersteuning volksvertegenwoordiging](#). In dit vergelijkingsonderzoek (dat in samenwerking met onderzoeksbureau PBLQ is uitgevoerd) staat de vraag centraal: *wat is de staat van de financiële ondersteuning van het volksvertegenwoordigende orgaan?* Aan dit onderzoek hebben zeventig gemeenten, zes provincies en zes waterschappen meegedaan. PBLQ heeft onderzoek gedaan naar verschillende vormen van ondersteuning van de gemeenteraad. Dit betreft de bijstand die de griffie verleent aan de gemeenteraad, de budgetten voor fractieondersteuning en -assistentie, het rekenkamerbudget, de ambtelijke bijstand en informatievoorziening inclusief het raadsinformatiesysteem.

Met deze brief bied ik u onze bevindingen aan van het onderzoek (zie bijlage: PowerPoint Onderzoek *Ondersteuning volksvertegenwoordiging Zaanstad*). Deze bevindingen zijn gebaseerd op een factsheet opgesteld voor Zaanstad (PBLQ), de overkoepelende rapportage (PBLQ) en aanvullende gesprekken van de rekenkamer met medewerkers van de griffie, de werkgeverscommissie en de raadsgriffier a.i.

Uit de bevindingen blijkt dat de budgetten voor de ondersteuning van de Zaanse gemeenteraad lager liggen dan bij andere vergelijkbare gemeenten met meer dan 100.000 inwoners. Het betreft de budgetten van de griffie en fractieondersteuning. De Raad voor het Openbaar Bestuur concludeerde in 2020 dat gemeenteraden het moeilijk vinden om geld aan zichzelf te besteden. Slechts een enkele volksvertegenwoordiger ziet professionele ondersteuning als een manier om de werkbelasting te verlichten en de effectiviteit van hun werk te vergroten. Mogelijk herkent u deze constatering.

Het onderzoek laat zien dat u, als gemeenteraad, keuzes kan maken (zowel financieel als inhoudelijk) ten aanzien van ondersteuning, inclusief de bijstand die de raadsgriffie de raad kan verlenen. Vragen die aan deze keuzes voorafgaan is wat voor raad u wilt zijn en welke ondersteuning in brede zin daarbij past. Wij hebben van de griffie vernomen dat u op 3 juni 2023 met elkaar in gesprek gaat over deze vragen. Mogelijk kunnen onderwerpen die uit het onderzoek naar voren komen bijdragen aan dit gesprek, of kunnen na het gesprek op onderdelen specifiekere keuzes gemaakt worden.

Voorbeelden waar keuzes voor gemaakt kunnen worden en die uit het onderzoek naar voren komen, zijn:

- de wijze en onderwerpen waarop de gemeenteraad door de griffie wil worden bijgestaan. Wil de raad bijvoorbeeld door de griffie worden bijgestaan in zijn kaderstellende rol als het college de raad in de gelegenheid stelt om wensen en bedenkingen kenbaar te maken voor de oprichting van een deelneming? Of stelt de raad bijstand bij zijn controlerende rol op prijs in specifieke meerjarige en complexe dossiers?
- de wijze waarop de prioritering van de activiteiten van de griffie plaatsvindt. Te denken valt aan advisering door de griffie over de wijze waarop de raad kan sturen op de politiek-bestuurlijke agenda, de eigen informatievoorziening en/of participatieprocessen.
- het treffen van aanvullende regelingen voor raadsleden.
- het uitbreiden of beperken van de bestedingsdoelen voor het budget voor fractieondersteuning en -assistentie, en daar bekendheid aan geven. Nu is bijvoorbeeld nog niet bij alle fracties bekend dat een vrijwilligersvergoeding aan een fractieondersteuner kan worden toegekend vanuit het budget.
- het bepalen of een reactietermijn voor ambtelijke bijstand wenselijk is. Nu is zo'n reactietermijn wel geregeld voor de beantwoording van schriftelijke vragen door het college.
- heroverwegen of het antwoord van de ambtelijke organisatie altijd wordt gedeeld met alle raadsleden of dat de situatie behouden blijft dat het raadslid dat de vraag heeft gesteld, bepaalt of het antwoord wordt gedeeld.
- de functionaliteiten van het raadsinformatiesysteem.

Indien u het op prijs stelt, komen wij de bevindingen uit dit onderzoek toelichten. Dat geldt ook als u meer wilt weten over de uitbreiding van onze bevoegdheden sinds 1 januari 2023 of de nieuwe wettelijke plicht van het college om de raad jaarlijks te informeren over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer.

Ik vertrouw erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

drs. A.L. Daalder
directeur Rekenkamer Zaanstad